

BURNS KATALIN
Eljutni Szultánabádig

Sokszor nem tudom összerakni magamban a történeteket. Ha mégis összefüggést találok az események között, az egész hirtelen kicsúszik a kezemből, mint kisgyermek szorításából a díszes függönybojt. Bár az is lehet, hogy a rángatástól válik minden megfoghatatlanná.

Egy másik idősikban, nem is túl régen, Szultánabádba igyekeztem. Egy norvég alapítású falusi iskola könyvtárát készültek felavatni, és oda, a pandzsábi sivatag közepébe meghívták a nemzetközi diplomácia színe-javát. Úton volt még egy zenészkülönítmény Lahorból, és úton voltam én is.

Annyi volt biztos, hogy amilyen hamar csak lehet, Szultánabádba kell érnem. Megértő házigazdám összeismertetett egy barátjával, Kazival, aki maga is Szultánabádba készült. Az autójában megvolt minden kényelem; a többórás úthoz egy tucat cédével is felszerelkezett, bár a légkondit a kelleténél hűvösebbre állította. Hálásan dőltem hátra az anyósülésen. Örültem, hogy a hangosan lüktető zene elszibbasztja bennem a kételyeket, mindazt a szorongást, ami időnként a wifi-zónákban, a fiókomba záporozó e-maileken keresztül rám tör.

Kazi autójában is volt wifi, de most nem volt erőm a munkakeresés gondjaival szembesülni. Otthon, az indulás előtti esős délelőttön még egyszer átfésültem az aktuális álláshirdetéseket, és elküldtem néhány helyre az önéletrajzomat. Egy esetben már túl voltam az első interjún, igaz, a sikerben nem nagyon reménykedhettem. A szokásos módon hasonlottam meg önmagammal – hazudnom kellett. Az interjún, ahogy mindig, most is hallgattam a zenélésről, az utazásról, és mindenről, ami számomra igazán fontos. A túlélési ösztön diktálta mindezt, hiszen eddigi állásaimat is a zenélés miatt veszítettem el. Helyette meséltem a korábbi multicéges éveimről, meg a gyermekemről, aki már nélkülem is boldogul. Igyekeztem úgy tenni, mint aki nem csak a kéthónapos próbaidőre akarja betölteni az állást, amíg a következő repülőjegy ára összegyűlik. Aztán, ahogy öt perccel később a nő mosdó falitükrébe néztem, egész könnyű volt elnémitani a lelkiismeretemet. Esélyeim a munkára, szakmai tapasztalat hiányában, amúgy sem voltak túl

jók. Nem áltattam tovább magam, épp csak az értesítő e-mailt vártam még. Biztosítottak róla, hogy egy héten belül elküldik.

Kazi autójában szívesebben ütöttem a ritmust a térdemen, válogattam a cédek között, és ismerkedtem Kazi feleségével telefonon, mint hogy az e-mailjeimet letöltsem. Teltek az órák, és már kétdoboznyi szószos rizst csipegettem fel, mire a táj változni kezdett. Kazi lefordult a gyorsforgalmiról, kikerült egy szamár húzta kiskocsit, és besorolt az egyik göröngyös földútra. – Hol vagyunk? – egyenesedtem fel az anyósülésen, és az indulás óta először fordult meg a fejemben, hogy egy vadidegen férfira bíztam a sorsomat.

– Ebbe a faluba most benézünk. Dolgom van itt – vágta rá Kazi, és kipöccintette a cigarettacsikkjét az ablakon.

– Értem – mondtam békülékenyen. A világnak ezen a részén gyakran módosulnak az útitervek. – De meddig leszünk itt?

– Egy-két napig.

– Micsoda? Megbeszéltük, hogy nekem sürgősen Szultánabádba kell mennem!

– Nekem is. Csak előbb részt veszünk az unokahúgom esküvőjén.

Épp csak arra futotta az erőmből, hogy jó hangosan magam elé fűjjak. Mint egy harci kakas. Túlharogva a motorzajt, a kecskéket. Értelmes szavakat nem is kerestem: tudtam, ha megszólalok, a bosszúságtól elsírom magam, ami Kazi előtt nem volna tanácsos. Végül mégis előkaptam a mobilomat, és bekapcsoltam rajta a wifit. Néhány apróbb értesítőn kívül nem találtam a postafiókomban semmi érdemlegeset. Megjött a könyvrendeléselem. Reklámozta magát egy fejjavadász cég. Feliratkoztak a hírlevelemre.

Kazi egy homokbuckákkal körülvett ház előtt csapta be a kocsiját, és kis időre eltűnt. Másodmagával jött vissza az autóhoz, és intett, hogy kövessem. A szolga egyesével emelte ki a csomagtartóból Kazi ajándékait, az ágyneműket meg a ruhának való anyagbálákat. Beugrott, hogy amikor a hangszereimet bevasztottuk oda, fél szemmel észre is vettem a rikító, színes textiltekerceket, de mint annyi mindenről ebben a sajátos törvényű közegben, erről sem vettem tudomást.

Odabent, a házban, épp leállt a légkondi. Sőt, már a generátor is kifáradt az áramszünetben. A szoba közepén három nő várt ránk mozdulatlanul, idegenkedően. Kazi felsorolta a neveiket, de egyedül a menyasszonyét tudtam megjegyezni. Aisa. A kezén ott

kacsaringózott a száradó, barna hennafesték, és a lyuk az orrcimpáján, ahol az óriási karika átfutott, csúnyán be volt gyulladva. Feltűnhetett, hogy bámulom, mert lesütötte a szemét.

Kazi váltott pár szót a szolgálával, aztán rámutatott a fal mellett egy fekhelyre.

– Madam itt alszik. Ez a legcsendesebb sarok.

A hangszereimet sorba raktam a pokrócon, és magam is melléjük kuporodtam. Aisa szobájából monoton beszéd szűrődött ki, a konyhából az olaj sercegésén kívül más nem hallatszott. Legkésőbb estig fel kell hívnom a zenészeket, hogy elakadtam.

Amint Kazi előkerült, feltápszkodtam, és elálltam az útját.

– Miért nem lehetett szólni, hogy előbb ide jövünk? Hogy lesz így időm a helyszíni próbára? – árasztottam rá az elkeseredésemet, hiába volt már minden mindegy.

– Így is rendben lesz. Felhívtak a zenészek. Azt mondták, ők is csúsznak egy napot.

Gondolhattam volna, hogy itt, a világ végén mindenki elakad. A zenészek az ország másik végéből indultak el, ki tudja, hányszor vizsgálták át az ellenőrzőpontokon az autójukat.

Engesztelésképpen Kazi kikísért az autóhoz, hogy még egyszer megnézhessem a leveleimet. Kiküldték a telefonszámlámat. A multicég még nem jelzett vissza, ellenben elutasították egy másik pályázatomat. Pedig ehhez a munkához kedvem lett volna. Főzősmagazin, grill-rovat.

Utolsó gondolatom, mielőtt a matracon elszunyadtam volna, az volt, hogy bekémelek a konyhába. Akárhogy is tiltakoznak, valahogy elérem, hogy beszállhassak a sütésbe. Ezen az istenverte helyen sosem lehet tudni, mikor történik valami. Meddig kell tehetetlenül várnom, hogy végre továbbmehessünk. Hogy ne üvöltsön rólam, mennyire nyomorultul elakadtam.

Estefelé, ahogy egyre többen siettek el a matracon mellett, hogy az előkészületekben segédkezzenek, eszembe jutott a gyulladt seb. Feltápszkodtam, és visszapakoltam a matracra a lepotyogott furulyákat. Fogtam a hátizsákot, és befurakodtam a belső szobába, a menyasszony mellé, akit a tükör előtt igazgatott éppen az egyik rokon, és szemérmetlenül közel hajoltam az orrához. Nincs olyan hely, ahol előfordulhatna, hogy kulcsemlernek érezhetem magam, és most már, hogy mind engem figyeltek, muszáj volt tennem valamit. A hátizsák alján, kissé behorpadva,

ott volt a műanyag palack a meglangyosodott vegyepálínkával. Elvettem egy vattapamacsot az asztalról, és az üveg szájára szorítottam, majd fejfelé fordítottam a palackot. Aisa némán túrta, amikor a sebhez szorítottam a vattát. A többiek hálás mosollyal figyelték az ügyködésemet, bár a szűrős szagot megérezve összesúgtak. Miután a kupakot rátekerem az üvegre, Aisa, érzésem óta először, elmosolyodott.

– Nemsokára itt a vőlegény – mondta az anya. – Nagy nehézségeken megyünk most keresztül, a baleset miatt. – Óhatatlanul megint Aisa sebére pillantottam. De az nem lehetett oka semmiféle fennakadásnak.

– Kit ért baleset?

– A vőlegényt. Majd meglátja. Mindjárt jönnek.

Aisa megérintette a sebet, és megforgatta a gyűrűt a lyukban. Még fájhatott. Az átsírt napok alatt jól ki-dörzsölhette, gondoltam, de ha kicsit is hatott a fertőtlenítés, gyorsabban gyógyul.

Kifordultam a szobából, és egyetlen lendülettel felhajtottam az üveg alján maradt pálinkát. Úgy néztem, öt-hat adag lötykölődhetett benne, de azt akartam, hogy gyorsabban teljen az idő. A matracom szélén Kazit találtam, ujjai közt dörzsölgette a cigarettát, amit kint akart meggyújtani. Nem volt kedvem mellé ülni, de láthatóan beszélni akart velem valamiről.

– Már régen kitűzték az esküvő napját, senki se gondolta, hogy ekkora baj lesz – kezdte bizalmasan. – Az autópályán a vőlegényt baleset érte, a motorja odalett, neki meg szilánkokra tört a lába. A feszalabádi kórházban kezelik, még nem jöhetne haza, de elhoztuk, hadd legyen meg az esküvő. Holnap indul vissza. Még az sem biztos, hogy megmarad a lába.

Kábult fejfelé bámultam Kazira, és maradék erőmmel megmarkoltam a matrac szélét.

– Épp elég baj ért minket. Most van együtt a család – magyarázkodott tovább. – Úgy intéztük, hogy lerövidítjük a szertartást egy napra, és mivel itt, a menyasszonyos házban van nagyobb hely, itt intézünk mindent. Főleg az északiak miatt nem halasztjuk el az esküvőt.

Magam elé meredve próbáltam összerakni a történetet. Az összeseregülő családtagokat, a hirtelen jött tragédiát, a rögtönzött megoldást, a sérült vőlegény mozgására összefogó férfiakat. Nyilván valamelyik autóból kiszedték az anyósülést, hogy a férfi nyugodtabban utazhasson. Vagy béreltek egy utánfutót? Esetleg maguk tolták, talicskában? Feszalabád nincs

túl messze, de gyalog biztos, hogy legalább két óra séta. Próbáltam elereszteni a képzeletemet, mégse vehettem fel a versenyt azzal a fokú találmányossággal, ami az itt élőket jellemzi.

A zene hangjaira a többiekkel együtt felpattantam a helyemről, és az italtól bódultan kivonultam az utcára. Fél órája még volt bennem némi berzenkedés Kazi irányában, hogy ha már ilyen helyzetbe kényszerített, ne várja el, hogy aktív részese legyek az eseményeknek. Hiába szeretne egy fehér nőt parádéztatni a családtagjai között, én inkább elvonulok a belső szobába, mindenki hagyjon békén. Most mégis ott álltam a többiekkel, és Aisa mögül jól láthattam a közelgő menetet. Két zenész jött a csoporttal, amelynek élén, egy elől kibővített kerekesszéken tolták a vőlegényt. Mintha csak a szertartás része lett volna, három kisgyerek szaladgált a menet előtt, hogy a nagyobb köveket a kerekesszék útjából félreördítsék.

Aisa válla egyenletesen, teljes nyugalomban emelkedett és ereszkedett előttem. A csoport időnként megállt, mert a kerekesszék el-elakadt, ilyenkor a gyerekek elkotorták a törmeléket, a vőlegény pedig türelmesen várt, míg az akadályokat felszámolták előtte. Így közeledtek percről percre Aisáék házához, olyan türelemmel és megadással, amire én akkor képtelen voltam.

A vőlegény arcán kimért, megadó mosoly ült, ami sehogy sem illett a hangos zenebonához, ahogy a lassacskán botorkáló csoport sem tűnt eléggé lakodalminak. Igaz, a bennem dolgozó töményital, a pillanatban keveredő emelkedettséggel és elborzadással együtt, felfokozta az élményt. Eddig a pontig nem voltam teljes tudatában a messziről jött voltomnak. Most a kép megsokszorozódott; figyeltem a történetet, meregettem a szemem erre az abszurd jelenetre, ami ugyan Pasolini egyik fekete-fehér döbbenetét is idézhette volna, csak épp Huszárik délutáni színeiben pompázott; meredtem a kiöltözött emberekre, akiknek visszafogott örömkialtásai vérszegény sóhajtasokba torkolltak; Márai komoly arcú férfijaira, akik messze, a házában, a házuk előtti padon hallgatva, erős italokkal ünnepeltek volna.

Igyekeztem inkább Aisa egyenletesen emelkedő és ereszkedő vállán pihentetni a tekintetemet, de fékezhetetlenül előtörték belőlem a könnyek. A Nap majdnem teljesen eltűnt az ég alján, de azért még világos volt, és mire az érintést megéreztem a vállamon, már a menet is célba ért. A következő pillanat-

ban erős markok tartották két oldalról a könyökömet, valaki elsöpörte arcomból az oda hullott tincseket. Gyakorlott lánykezek sürgölődtek körülöttem, és tereltek a ház felé.

A matracról figyelhettem volna a nikkah szertartását, amire már csak a kivételes elrendezés miatt is kíváncsi lettem volna, vajon hogyan teszik a vőlegény kitoldott kerekesszékét a koreográfia részévé, de, ahogy várható volt, elnyomott az álom.

Valaki hozott egy tiszta plédet, és betakart velem. Kezdem megadni magam. Elfogadtam a helyzetemet, a közeget, ahol rajtam kívül mindenki halad valamerre: edényt mos, kecskét öl, vagy éppen hamutartót ürít. Csak én kuporgok a sarokban, mint fix pont a lassan exponált fotón, és várom, hogy kimozdítsanak.

Kazi akkor lépett be, amikor az áramszünet beállt. Kikapcsolt a légkondi, fém hanggal jelzett a hűtő.

– Madam hogy van? – érdeklődött, a kelleténél éresebb hangon. Talán, hogy ellensúlyozza a sötétséget.

– Nem tudom – jött belőlem az őszinte válasz. Még a szabványszöveg se jutott az eszembe, amit ilyenkor mondani illik: úgy vagyok, ahogy te imádkozol.

– Mire indulnunk kell, madam is jobban lesz.

– És azt mikorra várhatom?

– Holnap reggel.

– Kazi, akadt már el valaha?

Maga elé meredt, nyilván azt hitte, félrebeszélék.

– Biztos. De ez most nem elakadás.

– Akkor mi?

– Semmi. Egy állomás.

Az egyik szolgáló guggolt a matracomhoz, hogy megmasszírozzon. Ha masszírozni akarnak, akkor még betegnek számítok, jutott eszembe, és engedelmesen a hasamra gördültem. Ruhán át gyúrta a karomat, a hátamat, a vádlimat. Túrtem, pedig nem esett jól; a tagjaimban még ott munkált a nehéz ital. Képtelen voltam tiltakozni. Megadtam magam a helyzetnek, akár egy másik, ősrégi utamon, Moldvában, amikor egy pohár testmeleg tehéntejet raktak elé, és nem mertem szólni, hogy irtózom tőle. Egy hajtásra kiittam.

A hatalmas ventilátor körözni kezdett a plafonon, egyre gyorsabban, én pedig azzal a reménnyel aludtam el, hogy nemsokára indulunk. És valóban: reggel, vagy talán délelőtt, amikor a holtfáradt szolgálóm raktak a maradék lepénykenyeret meg a csájt, Kazi tiszta, fehér ingben jelent meg az ajtónál. Végre

sikerült megmosakodnom. Összeszedtem mindene-
met, és bepakoltam a hátizsákba.

A motor már járt odakint. Hárman jöttek elkö-
szönni tőlünk, míg Kazi látható megkönnyebbüléssel
rendezgette a dolgait a csomagtartóban. A vállamról
lógó hátizsákomban határozott kezek matattak, meg-
láttam a celofán csillanását, ahogy a maradék zöldsé-
ges szamoszát elhelyezték a málhám tetején.

A wifit észlelve, minden értesítőre zizzent egyet
a telefonom. Csak a kocsni nyugalmában, úton Szul-
tánabád felé készültem megnyitni a leveleimet, az
ujjam mégis odasiklott a kijelzőre. A multicéges in-
terjút követő e-mail ott várt a postafiókomban, bár
szemre hosszabbnak tűnt, mint amire számítottam.

Végigfutottam a szöveget: felfoghatatlan. A szakszö-
vegírói állást, minden jel szerint, nekem ítélték. Két
hét múlva kezdek. Vár az üvegépület, a hús iroda, az
asztali monitor az elkövetkező három hónapra. Vagy
ameddig bírom.

Az egész közeg meglódult velem. Elfordultam,
hogy ne lássák az arcomra kirajzolódó, döbrent vi-
gyort, de nem úsztam meg ennyivel. A nevetés elő-
ször némán rázott, aztán egyre hangosabban tört
ki belőlem, hasztalan próbáltam tenni ellene, főleg
amikor két oldalamon megéreztem, hogy megint
erősen fognak, nehogy a visszatérő, titokzatos láz-
roham a továbbindulás előtti pillanatokban a földre
teperjen.

Acélvirág, 2010